

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 174/2019-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duřu a Ladislava Duditřa (sudca spravodajca) predbeřne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Mierová 715/1, Veľký Krtíš, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 194/2016-425 z 26. júla 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 235/2017 z 21. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. augusta 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ“ alebo

„žalobca“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Co 194/2016-425 z 26. júla 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 235/2017 z 21. júna 2018.

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Sergejovi Kohutovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V období od 17. februára 2019 do 16. októbra 2019 nemala ústavná sťažnosť prideleného sudcu spravodajcu. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je podľa čl. II bodu 3 rozvrhu práce členom IV. senátu ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu), a preto bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodnuté v tomto zložení.

3. Z rozhodnutí priložených k ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa na Okresnom súde Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“) domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť na vlastné náklady odstrániť drobnú stavbu – betónový múr a tiež povinnosť zdržať sa vykonávania stavebných úprav na ich pozemkoch, v dôsledku ktorých by bol sťažovateľovi obmedzený alebo znemožnený výkon práv údržby, opráv a rekonštrukcie jeho nehnuteľností. Žalobu podával z titulu ochrany svojho vlastníckeho práva podľa § 126 a § 127 Občianskeho zákonníka a odstránenia stavby podľa § 135c Občianskeho zákonníka, neskôr (po zmene petitu) aj z dôvodu odvrátenia hroziacej škody v zmysle § 3, § 417 ods. 2 a § 127 Občianskeho zákonníka. Podstata sťažovateľovej argumentácie v konaní pred okresným súdom spočívala v tom, že predmetný múr je

postavený v bezprostrednej blízkosti jeho rodinného domu a medzi múrom a jeho rodinným domom nie je dostatočný priestor, ktorý by mu umožnil vykonávať nevyhnutné opravy, údržbu, prípadne rekonštrukciu domu. Múr tiež tieni jeho rodinnému domu, v dôsledku čoho sa na stene domu vytvorila nadmerná vlhkosť a pleseň a v prípade neodstránenia hrozí ohrozenie statiky rodinného domu a jeho samovoľné zrútenie.

4. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 3 C 103/2013 z 2. februára 2016 žalobu sťažovateľa zamietol. Dokazovaním považoval za preukázané, že žalovaní vybudovaním múru čiastočne ohrozujú rodinný dom žalobcu, čo vyplynulo zo znaleckého posudku Ing. Dibdiaka. Z jeho záverov vyplynulo, že vybudovanie múru spôsobuje čiastočné vlhnutie rodinného domu žalobcu, vybudovanie betónového oplotenia má čiastočný vplyv na zmenu fyzikálnych vlastností terénu medzi rodinným domom a betónovým oplotením. Betónové oplotenie neumožňuje voľné odparovanie vody do otvoreného priestoru. Nejde však o jedinu a výlučnú príčinu, pretože vlhnutie rodinného domu je spôsobené aj ďalšími faktormi, a to nedostatočnou vodotesnou izoláciou na styku základov s obvodovou stenou, orientáciou domu k svetovým stranám a vypúšťaním zrážkovej vody zo strešného zvodu v rohu domu, ako aj vnútornými príčinami, najmä skondenzovanou parou prítomnou vo vzduchu, nedostatočným vetraním v miestnostiach prízemí a vyústením podzemnej studne s čerpadlom a rozvodmi vody v pivnici domu. Tvrdenie sťažovateľa, že vybudovaním múru betónového oplotenia dochádza k ohrozeniu statiky rodinného domu a hrozí jeho samovoľné zrútenie, nebolo preukázané. Okresný súd ďalej zo znaleckého posudku považoval za preukázané, že je možné vykonávanie udržiavacích a rekonštrukčných prác, a to s pomocou lešenia aj bez neho. Konštatoval tiež, že múr nespôsobuje vážne ohrozenie majetku sťažovateľa v zmysle § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nebol preukázaný ani vplyv na zdravie obyvateľov sťažovateľovho domu. Aj v prípade, keby šlo o vážne ohrozenie, odstránenie múru by nebolo vhodným a primeraným opatrením na odvrátenie hroziacej škody so zreteľom na to, že by šlo o škodu na dome sťažovateľa, ktorý v dome nebýva, len prechodne sa v ňom zdržiava jeho matka, sťažovateľ nevykonáva riadnu údržbu a existujú aj iné možnosti na odvrátenie hroziacej škody.

5. Na podklade odvolania podaného sťažovateľom preskúmal rozsudok okresného súdu krajský súd a ústavnou sťažnosťou napadnutým rozhodnutím ho potvrdil. Aj podľa

krajského súdu bolo v konaní jednoznačne preukázané, že postavenie betónového múru sa čiastočne podieľa na technickom stave a poškodení rodinného domu žalobcu, nie je však jeho podstatnou a jedinou príčinou, keďže boli preukázané ďalšie závažné skutočnosti, ktoré túto chybu spôsobujú. Ak by žalovaní postavili plot z pletiva namiesto betónu, možno by dochádzalo k lepšiemu odvetrávaniu, ale ani táto skutočnosť by podstatným spôsobom nevyriešila technický stav nehnuteľnosti, pokiaľ budú pretrvávať aj ďalšie rozhodujúce krajským súdom popísané negatívne faktory pôsobiace na stavbu. Sťažovateľ žiadal odstránenie múru, avšak žiadnym spôsobom neponúkol prijateľné riešenie odtokových pomerov, napr. prísľub zdrenážovania dažďovej vody a jej priamy odvod zo strechy mimo domu a tiež aj pozemku žalovaných. Podľa krajského súdu v konaní nebolo preukázané, že by sa žalovaní neprimerane podieľali na zlom technickom stave rodinného domu žalobcu, resp. že by nad mieru primeranú pomerom obťažovali žalobcu prenikaním nejakých účinkov z jedného pozemku na susedný pozemok. Krajský súd dodal, že sťažovateľ sa domáha ochrany svojho práva na úkor práva žalovaných z dôvodu nedôslednosti a neuváženosti pri spravovaní svojho majetku, výstavbe a polohe domu. Krajský súd sa tiež stotožnil so záverom, podľa ktorého údržba, rekonštrukcia či opravy domu sú možné, hoci nie za podmienok a predstáv, aké má zrejme sťažovateľ. To, že firma vykonávajúca stavebné práce uviedla, že tieto práce nevykoná, ešte podľa krajského súdu neznamená, že sa to nedá urobiť inak, inou firmou či osobami, hoci aj za sťažených podmienok. Ak sťažovateľ tvrdil, že odstupy stavieb musia spĺňať požiadavky urbanistické, hygienické, ochrany povrchových a pozemných vôd, požiadavky na denné osvetlenie a preslnenie a na zachovanie pohody bývania a musia umožňovať údržbu stavieb a užívanie priestorov medzi stavbami, potom to bol v prvom rade sťažovateľ, resp. jeho predchodcovia, kto umiestnením stavby na hranici pozemkov tieto požiadavky nerešpektoval. Krajský súd súhlasil aj so záverom, že žalovaní podstatným a neprimeraným spôsobom neohrozujú výkon vlastníckych práv žalobcu. Za pravdivé považoval tvrdenie sťažovateľa, že postačuje ohrozenie jeho stavby, avšak takýto následok musí zodpovedať určitej intenzite, ktorou je vyvolanie straty integrity stavby, za ktorú sa považuje nielen samotné fyzické narušenie pozemku alebo stavby, ale aj narušenie jej celistvosti z hľadiska bezpečnosti. Nebolo preukázané žiadne konanie či nekonanie žalovaných, ktorým by vyvolali stratu integrity stavby, a pritom treba prihliadnuť aj na to, že betónový plot bol postavený v roku 2007. Obťažovanie v zmysle § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa

krajského súdu predpokladá imisie a ohrozovanie stavby alebo pozemku, kde možno zahrnúť úpravy pozemku a úpravy stavby na ňom postavenej. Ide teda o činnosti, dôsledkom ktorých môže byť ohrozenie stavby alebo susediaceho pozemku. V súvislosti s otázkou, či je možné považovať za ohrozenie aj činnosť vlastníka, ktorá už bola posudzovaná v rámci správneho konania, krajský súd poukázal na staršie stanovisko bývalého Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci Cpj 59/1971, ktoré bolo uverejnené pod R 65/1972, z ktorého možno po zohľadnení judikatúrneho vývoja vychádzať aj v danej veci. Sťažovateľ ako sused mohol v správnom konaní v roku 2007 namietať stavbu a mohol tak vyvolať stavebné konanie. V tomto čase nebolo zistené, že žalobca proti stavbe niečo namietať. Vo vzťahu k § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka krajský súd dodal, že prvé ustanovenie vlastníkovi umožňuje, aby sa na súde domáhal uloženia povinnosti ohrozujúcemu vlastníkovi zdržať sa ohrozujúcej činnosti, v druhom prípade v zmysle § 417 ods. 2 súd môže ohrozujúcemu navyše uložiť, aby niečo konal. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že okresný súd vec posudzoval z hľadiska § 127, ako aj § 417 Občianskeho zákonníka, teda posúdil oba kumulované návrhy.

6. Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním, v ktorom tvrdil, že odvolací súd sa odchyľil od svojej konštantnej rozhodovacej praxe tým, že *„napriek vykonaným dôkazom znaleckých posudkov a jeho záverov nekonštatoval zásah do vlastníckeho práva žalobcu zo strany žalovaných a v tomto smere teda došlo k pochybeniu“* (s. 14 dovolania, ktoré tvorí prílohu k ústavnej sťažnosti). Najvyšší súd konštatoval, že z dovolateľom uplatnenej námietky možno skôr vyvodiť, že namietať nesprávne hodnotenie dôkazov. Namietať teda skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle § 442 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Právnu otázku, ktorú mal odvolací súd riešiť nesprávne, však sťažovateľ v dovolaní nevymedzil. Na základe toho, že sťažovateľ v dovolaní nevymedzil dovolací dôvod spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, najvyšší súd dovolanie odmietol.

7. Podľa sťažovateľa došlo rozsudkom krajského súdu, ako aj uznesením najvyššieho súdu k zásahu do jeho v záhlaví citovaných základných práv.

8. Proti rozhodnutiu najvyššieho súdu sťažovateľ vznáša dve námietky. Tvrdí, že dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP riadne odôvodnil. Uviedol, že v konaní bola v zmysle § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka posudzovaná právna otázka, že ak ide o vážne ohrozenie, ohrozený má právo domáhať sa, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenie na odvrátenie hrozacej škody. Túto právnu otázku odvolací súd riešil tak, že žalovaní podstatným a neprimeraným spôsobom neohrozujú výkon vlastníckych práv sťažovateľa. Sťažovateľ tiež uviedol judikáty, ktoré riešia totožné prípady, kde na účely ochrany boli ohrozeným poskytnuté adekvátne spôsoby nápravy. Napokon uviedol, ako mala byť daná právna otázka riešená, a to uložením povinnosti odstrániť drobnú stavbu. Ďalšia výhrada proti rozhodnutiu najvyššieho súdu spočíva v tom, že sťažovateľ dovolanie podával v dobe, keď platil zákaz kumulácie dovolacích dôvodov, a preto uviedol len jeden dovolací dôvod. Bol mu teda znemožnený riadny prístup k súdu tým, že nemohol uplatniť všetky dôvody dovolania tak, ako by to bol urobil v prípade možnosti kumulácie dovolacích dôvodov.

9. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľ popisuje, prečo považuje rozhodnutie krajského súdu za arbitrárne. Poukazuje na odborné závery znalca a ďalších svedkov, ktoré mali svedčiť v prospech jeho tvrdení, napriek ktorým však súd dospel k záveru, že k ohrozeniu statiky rodinného domu nedochádza. Ďalej uvádza, že § 417 ods. 2 Občianskeho zákonníka plní preventívnu funkciu, a preto postačí ohrozenie škodou, ktoré podľa jeho názoru bolo v konaní preukázané. Ďalej cituje zákonné ustanovenia § 417 ods. 1 a 2, § 3 ods. 1, § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka a výňatky z judikatúry k týmto ustanoveniam. Poukazuje tiež na to, že v konaní namietal nezákonnosť povolenia výstavby múru. Uvádza, ktoré dôkazy svedčia o tom, že priestor medzi jeho domom a múrom nie je dostatočne široký na vykonávanie údržby, opráv a rekonštrukcie domu. Z uvedeného má vyplývať, že krajský súd sťažovateľovi aj napriek vykonanému dokazovaniu, ktoré preukazuje zásah do jeho vlastníckych práv, neposkytol adekvátnu ochranu. Nesprávnou interpretáciou skutkového stavu a formálnou interpretáciou právneho predpisu mal krajský súd zasiahnuť do základných práv sťažovateľa.

10. Z uvedených dôvodov sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd konštatoval porušenie jeho v záhlaví uvedených základných práv a zrušil uznesenie najvyššieho súdu, ako aj rozsudok krajského súdu. Alternatívne, ak ústavný súd dospeje k záveru, že uznesením najvyššieho súdu nebolo zasiahnuté do jeho základných práv, navrhuje sťažovateľ zrušiť rozhodnutie krajského súdu. Zároveň sťažovateľ bez bližšieho odôvodnenia žiada primerané finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 €. Napokon požaduje náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a procesné predpoklady konania pred ústavným súdom

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh

na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. V súlade s judikatúrou ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú sťažnosť považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je pokračujúca polemika sťažovateľa so závermi všeobecných súdov načrtnutými v bode 4 – 6. Sťažovateľ argumentačne vytýka porušenie označených práv spoločne proti rozsudku krajského súdu a proti uzneseniu najvyššieho súdu, pri uznesení najvyššieho súdu navyše namieta iba nemožnosť kumulácie dovolacích dôvodov. Pri porovnaní textu ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku krajského súdu a dovolania je dokonca badateľné, že sťažovateľ uplatňuje pred ústavným súdom totožné námietky, ktoré už uplatňoval v konaniach pred krajským súdom aj najvyšším súdom. Už zo samotnej povahy týchto námietok, ktorými sťažovateľ namieta len nesprávne zhodnotenie skutkového stavu všeobecnými súdmi a na to nadväzujúce právne posúdenie veci, vyplýva, že sťažovateľ uplatnil v konaní pred ústavným súdom námietky, ktoré nie sú spôsobilé spochybniť ústavnosť napadnutých rozhodnutí. Keďže konanie o ústavnej sťažnosti je špecializovaným konaním zameraným na ochranu základných práv a slobôd, nie je možné sa v ňom úspešne domáhať spochybnenia skutkových či právnych záverov všeobecných súdov (iba) prezentovaním vlastnej verzie skutkového deja či jeho právneho hodnotenia.

17. Ústavný súd opakovane pripomína, že mu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia veci všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Súdna moc je v Slovenskej republike rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd, čo vyplýva aj z vnútornej štruktúry ústavy (siedma hlava má dva oddiely, kde prvý upravuje ústavné súdnictvo a druhý všeobecné súdnictvo). Pri uplatňovaní svojej právomoci ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.

18. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy či práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa obmedzuje na posúdenie, či závery rozhodnutí všeobecných súdov nie sú arbitrárne alebo svojvoľné a či výsledkom aplikácie právnych predpisov na konkrétny prípad nie je zrejماً nespravodlivosť (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

19. Za arbitrárne je možné považovať také závery, ktoré sú v extrémnom rozpore s vykonanými dôkazmi či skutkovými zisteniami alebo ktoré pri žiadnej možnej interpretácii nie je možné vyvodit'. Ústavný súd môže zasiahnuť len tam, kde skutkové zistenia nemajú dostatočný racionálny základ, kde právne závery sú s týmito zisteniami v extrémnom nesúlade alebo kde interpretácia použitého predpisu nie je ústavne konformná. Musí ísť o pochybenia vyššej intenzity presahujúce intenzitu „bežnej nesprávnosti“, ktoré sú spôsobilé spochybnit' spravodlivosť procesu, a tým aj jeho výsledku ako takého. Takéto pochybenia však sťažovateľ napadnutým rozhodnutiam ani nevytýkal.

III.1 Posúdenie rozsudku krajského súdu

20. Z obsahu podanej ústavnej sťažnosti je možné vyvodit', že sťažovateľ považuje za arbitrárne tie závery odvolacieho súdu, ktoré nie sú v súlade s jeho vlastným – či už skutkovým, alebo právnym – pohľadom na vec. Namieta pritom nekonzistentnosť a nepresvedčivosť jeho odôvodnenia. Zároveň tvrdí, že túto vadu rozhodnutia nemohol uplatniť v dovolaní vzhľadom na (v tom čase) existujúci záväzný právny názor veľkého

senátu občianskoprávneho kolégia vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 1 VCdo 2/2017 o nemožnosti kumulácie dovolacích dôvodov podľa § 420 a § 421 CSP. Ústavný súd z obsahu podaného dovolania zistil, že v ňom sťažovateľ uplatnil výlučne dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

21. Ústavný súd preto preskúmal rozhodnutie krajského súdu z hľadiska jeho namietanej arbitrárnosti. Všeobecné súdy (okresný súd a krajský súd) pri výklade relevantných zákonných ustanovení (predovšetkým § 3, § 127 a § 417 Občianskeho zákonníka) vyvažovali záujem na ochrane vlastníckeho práva sťažovateľa a žalovaných. Tento postup je v súlade s čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa ktorého vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dospeli pritom k záveru, že neboli splnené podmienky na uloženie povinnosti žalovaným zdržať sa ohrozujúceho konania/konať opatrenie na odvrátenie hroziacej škody; nebolo totiž podľa nich preukázané, že by žalovaní nad mieru primeranú pomerom obťažovali sťažovateľa prenikaním nejakých účinkov z ich pozemku na susedný pozemok v zmysle § 127 Občianskeho zákonníka ani že by ich stavba spôsobovala vážne ohrozenie sťažovateľa na zdraví, majetku, atď. v zmysle § 417 Občianskeho zákonníka. Podľa krajského súdu sa sťažovateľ domáhal ochrany svojho práva na úkor práva žalovaných z dôvodu nedôslednosti a neuváženosti pri spravovaní svojho majetku, výstavbe a polohe domu. Za daného skutkového stavu teda všeobecné súdy nenašli dôvod poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho vlastníckeho práva. Uvedený záver, s ktorým sa sťažovateľ nestotožňuje, je podľa ústavného súdu odôvodnený logickým a konzistentným spôsobom. Výklad dotknutých zákonných ustanovení týkajúcich sa ochrany vlastníckeho práva je možné považovať za ústavne konformný.

III.2 Posúdenie uznesenia najvyššieho súdu

22. Ústavný súd nemá výhrady proti právnym záverom vysloveným v odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorý odmietol dovolanie sťažovateľa z dôvodu, že v ňom sťažovateľ nevymedzil žiadnu právnu otázku. Je možné súhlasiť s názorom najvyššieho súdu, že ak sťažovateľ vymedzoval dovoláciu právnu otázku svojím tvrdením, že *„napriek vykonaným dôkazom znaleckých posudkov a jeho záverov nekonštatoval zásah do vlastníckeho práva žalobcu zo strany žalovaných a v tomto smere teda došlo*

k pochybeniu“, tak tým nenastolil zákonom vyžadovaným spôsobom právnu otázku, ale domáhal sa prehodnotenia skutkového stavu vo svoj prospech. Sťažovateľ týmto spôsobom chcel spochybníť, resp. zvrátiť záver okresného súdu a krajského súdu, podľa ktorého predmetná stavba neohrozovala majetok sťažovateľa v takej miere, aby súd uložil povinnosť žalovaným zdržať sa nejakého konania, či dokonca stavbu odstrániť. Podobne sťažovateľ postupuje aj v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa v tom čase platného zákazu kumulácie dôvodov, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v dovolaní uplatnil len jeden dovolací dôvod a otázka nemožnosti kumulácie dovolacích dôvodov v konaní pred najvyšším súdom vôbec posudzovaná nebola. Keďže predmetom prieskumu pred ústavným súdom sú reálne, a nie hypotetické pochybenia všeobecných súdov, ústavný súd aj túto námietku považoval za zjavne neopodstatnenú.

23. Vzhľadom na to, že ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil nič, čo by nasvedčovalo arbitrárnosti napadnutých rozhodnutí, odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v petite jeho ústavnej sťažnosti (primerané finančné zadosťučinenie a trovy konania), keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Miroslav Duriš
predseda senátu